

Fővárosi Ítéltábla

14.Gf.40.714/2017/4.

A Fővárosi Ítéltábla a Romasz Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Pintér és Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű és a Baruch Ügyvédi Iroda által képviselt II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. szeptember 6. napján kelt 4.G.40.658/2016/32-I. számú ítélete ellen a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 30.000 (harmincezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. A le nem rótt 108.210 (száznolcezer-kettőszáztíz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében elsődlegesen a felek között 2006. szeptember 20-án kelt ... számú devizaalapú hitelszerződés és annak részét képező Üzletszabályzat teljes érvénytelenségének megállapítását kérte a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § (1) bekezdés a), b) és e) pontjai, valamint a régi Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján. Keresete a teljes érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé nyilvánítására is irányult akként, hogy a 2.763.000 forint (16.046 CHF) kölcsönösszeg és a 7,70% kamatmérték mellett eddigi teljesítéseire tekintettel az I. rendű alperessel szemben 1.352.613 forint tartozása áll fenn. Másodlagos keresete az általa megjelölt szerződési feltételek tisztességtelenségén alapuló semmisségének a megállapítására irányult a régi Ptk. 209. § (1) bekezdése, valamint a

18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. és 2. §-ai alapján. A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára alapított keresete körében arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmazza a törlesztőrészletek összegét, mert az svájci frank devizanemben nem került meghatározásra. A szerződés CHF-ben sem a törlesztőrészletet, sem a kölcsön összegét nem tünteti fel, ezeket kizárólag forintban tartalmazza, továbbá a kölcsönösszeg nem valós, így az az alapján kiszámított törlesztőrészlet összege sem lehet valós. A kölcsönszerződés nem határozza meg, hogy a napi többféle eladási árfolyam közül melyiket alkalmazzák, és a szerződés pontosan minden részletre kiterjedően nem rögzíti azt a metódust, ami alapján valamennyi törlesztőrészlet kiszámítható.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte valamennyi kereseti kérelemre és megjelölt jogcímre kiterjedően. A Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára alapított érvénytelenség körében hangsúlyozta, hogy a szerződés a törlesztőrészlet összegét tartalmazza, valamint a kölcsönszerződés részét képező általános szerződési feltételek V/3., V/4., V/7., és V/8. pontja pontosan meghatározza, hogy milyen esedékességgel, hogyan, milyen mértékű törlesztőrészletet köteles a felperes teljesíteni.

A II. rendű alperes maga is a kereset elutasítását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest az I. rendű alperesnek 175.450, a II. rendű alperesnek 138.150 forint perköltség megfizetésére kötelezte azzal, hogy a feljegyzett 168.800 forint illeték az állam terhén marad.

Az ítéletben tényként állapította meg, hogy a felperes mint adós és az I. rendű alperes mint hitelező 2006. szeptember 20. napján gépjármű vásárlási célú, deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek a felperes által megvásárolni kívánt Opel típusú gépjármű vételárának biztosítása érdekében. A szerződés részét képezte a Gépjárművásárlási célú Kölcsönszerződés és Opció Szerződés Általános Szerződési Feltételei (a továbbiakban: KÁSZF). A szerződés a gépjármű bruttó vételárát 3.070.000 forintban rögzítette, melyből a saját rész 307.000 forint, míg az ezt meghaladó összegre CHF devizanemű, változó kamatozású, 120 hónap futamidejű kölcsönszerződés került megkötésre. A szerződés tartalmazza a THM és a kamat mértékét, utóbbit 10,571%-ban, valamint rögzíti, hogy a THM számításánál a fizetések más devizanemre történő átszámításánál figyelembe vett devizaárfolyam érvényességének napja 2006. szeptember 18. A normál összegű törlesztőrészletek összege 37.393.000 forint, ennek esedékességét a szerződés II/1. pontja részletezi. A szerződés 1.

számú elválaszthatatlan mellékletét képezte a KÁSZF, amelynek V.3. pontja a törlesztőrészlet, kezelési költség és a rendelkezésre tartási jutalék megfizetésére vonatkozó feltételeket, V.4. pontja a törlesztőrészlet, a kezelési költség és a rendelkezésre tartási jutalék devizanemét, V.7. és V.8. pontja a törlesztőrészlet esedékességét és a teljesítésének módját részletezi.

Az ítélet jogi indokolásában elsőként megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 2006. szeptember 20. napján hitelszerződés megnevezéssel ugyan, de annak tartalma szerint a régi Ptk. 523. § (1) bekezdésében szabályozott bankkölcsönszerződés jött létre, amely a régi Ptk. 685. § d) és e) pontja alapján fogyasztói, a Hpt. 2. számú mellékletében foglalt értelmező rendelkezés alapján fogyasztási kölcsönnek minősül. A felperes elsődleges keresetét a Hpt. 213. § (1) bekezdésében megjelölt egyik alpont alapján sem találta megalapozottnak. Az e) ponthoz kapcsolódóan az 1/2016. számú PJE határozat 2. pontjának és indokolásának ismertetése mellett kifejtette, hogy a törlesztőrészletek összege akkor tekinthető kiszámíthatónak, ha a szerződés rögzíti legalább azokat az adatokat, és azt a számítási módot, amely alapján azok összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztőrészletek esedékességekor pontosan meghatározható. Nem érvényességi kellék, hogy a szerződés ténylegesen tartalmazza azok összegét akár a kirovó, akár a lerovó pénznemben, mint ahogy az sem, hogy rögzítse az irányadó átszámítási időpontot, mert annak hiányában ipso iure törlesztések napjában rögzül a régi Ptk. 231. § (2) bekezdésében írtakra tekintettel. Tartalmaznia kell a szerződésnek a törlesztési időpontokat, vagyis az egyes törlesztőrészletek esedékességét, akár annak naptárszerű megjelölésével, akár annak más, egyértelmű meghatározásával. Kifejtette, hogy a szerződés e feltételeknek megfelel, mivel tartalmazza a törlesztőrészletek számát (120), a törlesztőrészletek megfizetésének esedékességét (szerződés II. pont), továbbá a normál összegű törlesztőrészlet összegét (37.393 forint), valamint a kiszámításánál figyelembe vett devizaárfolyam esedékességének napját is. A KÁSZF V/3., V/4., V/7., és V/8. pontja meghatározza a teljesítés módját és a törlesztőrészletek mértékének a kiszámítását is. Utalt azonban arra, hogy a terhelési értesítő csak a teljesítés elősegítését szolgálja az egyes törlesztőrészletek összegének meghatározása érdekében, és kitért a felperes által hivatkozott többféle napi árfolyam alkalmazásának kérdésére.

A felperes fellebbezésében kérte az ítélet megváltoztatását, a szerződés érvénytelenségének megállapítását a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján, és az érvényessé nyilvánítását annak kimondásával, hogy 1.352.613 forint tartozása áll fenn az I. rendű alperessel szemben. Fellebbezésének indokait kizárólag a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja körében fejtette

ki. Nem vitatta, hogy a szerződés tartalmazza a törlesztőrészek számát, megfizetésének esedékességét és az induló törlesztőrészlet forint összegét, azonban álláspontja szerint a számítás módját a hivatkozott PJE határozatnak megfelelően nem rögzíti, mivel a szerződés szerint állandó törlesztési összeggel kell a tartozást megfizetni ún. annuitásos törlesztés formájában, amely szerint az állandó törlesztőrészletben eltérő mértékben törleszti az első időben a kamatot, később pedig a tőkét. Ennek a törlesztési módnak az ún. annuitásos képlet felel meg, ami alapján az adós hónapról hónapra ki tudja számítani és le tudja ellenőrizni az aktuális törlesztőrészlet összegét, azonban a szerződés ilyen képletet nem tartalmaz. Utalt arra is, hogy a törlesztőrészlet megfizetésére esedékes napon többféle árfolyamot is alkalmaz a pénzintézet, a szerződés azonban ezt nem határozza meg, a törlesztőrészlet összege emiatt sem határozható meg.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Az elsőfokú eljárás során kifejtett érveit tartotta fenn hangsúlyozva, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának megfelelően tartalmazza az ott meghatározott elemeket. A napi eltérő árfolyam közzétételére vonatkozóan a KÁSZF 1.26. és 1.24. pontjának rendelkezéseit idézte, amely értelmében az alperes a saját maga által meghatározott árfolyamáról minden nap 8 óráig árfolyamjegyzéket készít, amit az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyszíneken és a honlapján Hirdetmény formájában közzétesz. A felperes állításával ellentétben így a törlesztőrészek elszámolása kapcsán minden nap csak egy eladási és vételi árfolyamot határozott meg. Utalt ugyanakkor arra, hogy a DH törvények szerinti elszámolás megtörtént, amelynek során az MNB hivatalos deviza árfolyamát tette kötelezően alkalmazandóvá a jogalkotó.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek erre vonatkozó felhívás után tárgyalás tartását nem kérték.

Az ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, mert a fellebbezés a teljes megváltoztatásra irányult annak ellenére, hogy azt a keresetben hivatkozottakhoz képest a felperes csak a Hpt. 213. § (1) bekezdésének e) pontja alapján kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás és az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a Kúria jogegységi határozatának figyelembe vételével helyes jogi álláspontot foglalt el

annak megállapításával, hogy a felek szerződése nem semmis a keresetben, illetve a fellebbezésben megjelölt okból. Döntésével és annak indokaival az ítélet tábla teljes körűen egyetért, a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján utal az ítélet indokolásában kifejtettekre.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes és az I. rendű alperes között – megnevezése ellenére – a régi Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti bankkölcsönszerződés jött létre, amelyet a felperes fogyasztóként kötött meg, ami a Hpt. rendszerében fogyasztási kölcsönnek minősül. Ekként irányadó rá a Hpt. 213. § (1) bekezdése, amely fogyasztási lakossági kölcsönszerződések esetén azokat a lényegi elemeket határozza meg, amelyek hiányában a kölcsönszerződés semmisnek minősül. Egyik ilyen semmisségi ok az (1) bekezdés e) pontja szerint a törlesztőrészletek számának, összegének és a törlesztési időpontoknak a hiánya. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a szerződés tartalmát nem kizárólag a felek által aláírt kölcsönszerződés, hanem a szerződés részét képező általános szerződési feltételeket tartalmazó KÁSZF rendelkezései együttesen jelentik a régi Ptk. 205/B. § (1) bekezdésére figyelemmel.

Az ítélet tábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli, hogy a felperes maga sem vitatta, hogy a szerződés a törlesztőrészletek számát, megfizetésének esedékességét és az induló törlesztőrészlet összegét forint összegben meghatározza, a kölcsön forintban kifejezett összegének és a futamidőnek az ismerete mellett pedig a további törlesztőrészletek összege is kiszámolható. A felperes azzal érvelt, hogy az ún. annuitásos képlet és a számítási mód rögzítésének hiányában a további törlesztőrészletek nem határozhatók meg. Az ítélet tábla e körben osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, amely szerint az 1/2016. PJE határozat 2. pontjában és indokolásában kifejtettek figyelembe vételével a szerződésben szereplő adatok, a kölcsön forintban meghatározott összege és az átszámításnál figyelembe vett devizaárfolyam érvényességi napjának meghatározása, továbbá a KÁSZF-nak a törlesztőrészlet fizetésének részleteire vonatkozó további pontjai együttes értelmezése alapján a törlesztőrészletek összege meghatározható. A szerződés ugyan változó kamatozást határoz meg, azonban a kamat aktuális mértékét rögzíti, így a feltüntetett törlesztőrészlet tőke és kamat mértéke, illetve azok aránya a kamat %-os mértékének meghatározása folytán egyértelműen kiszámítható. Az a körülmény, hogy az árfolyam változásából eredő esetleges többletfizetés a felperesre hárul, nem eredményezi a törlesztőrészletek meghatározottságának a hiányát. A fellebbezésben hiányolt ún. annuitásos képlet tekintetében a felperes nem jelölte meg, hogy az erre vonatkozó állítását a szerződés, illetve a KÁSZF mely pontjára alapítja, erre az elsőfokú eljárásban sem tett nyilatkozatot, mindössze a számítási metódust hiányolta annak részletesebb kifejtése nélkül.

Alaptalanul hivatkozik a felperes az egy napon belül alkalmazott különböző árfolyamokra, e körben az elsőfokú ítélet indokolása annyiban pontosításra szorul, hogy a KÁSZF 1.26. pontjának értelmében a hitelező a mindenkor érvényes napi árfolyamot minden nap 8 óráig meghatározza, és azt az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyszíneken, illetőleg honlapján Hirdetmény formájában közzéteszi, így helyesen utalt fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes arra, hogy minden nap csak egy eladási és vételi árfolyam van meghatározva. Ez sem jelentheti tehát annak akadályát, hogy az adós az esedékesség időpontjára vonatkozóan a törlesztőrészlet összegét egyértelműen meghatározza.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az eredménytelen fellebbezésre tekintettel az alperes ügyvédi munkadíjból álló, másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére a felperest kötelezte a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, amelynek összegét mérlegeléssel, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság által megállapított, a felperes által sem kifogásolt ügyvédi munkadíj alapulvételével határozta meg.

A felperes költségmentessége folytán le nem rótt 108.210 forint fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. év március hó 21. napján

dr. Sándor Ottó s.k.

a tanács elnöke

dr. Buglyó Gabriella s.k.

előadó bíró

dr. Balsai Csaba Zoltán s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő